

Vprašanja brez odgovorov

Zdenko Vrdlovec

Ljubljana – Informacije o stanju slovenske kinematografije, ki je po mnenju stroke oziroma Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev »katastrofalno«, po mnenju ministra za kulturo pa »čisto v redu«, so, kot kaže, dosegle tudi Bruselj, saj je evropska komisarka za kulturo in avdiovizualne medije **Viviane Reding** »izrazila zaskrbljenost nad dogajanjem v Filmskem skladu Republike Slovenije« in ta izraz zaskrbljenosti tudi potrdila z današnjim obiskom pri ministru za kulturo dr. Vasku Simonitiiju. Glede na to, kako je minister na nedavnem zasedanju parlamentarnega odbora za kulturo, izobraževanje in šport zagovarjal vodenje Filmskega sklada pod vedejevsko upravo Staneta Malčiča in nazadnje Igorja Prodnika (sicer tudi funkcionarja na njegovem ministrstvu) – zlasti Malčičevo vodenje sklada je po sodbi stroke povzročilo zastoj filmske produkcije in še vrsto nezakonitosti – lahko samo domnevamo, da bo minister tudi evropsko komisarko poskušal prepričati, da je »vse v redu« oziroma da je vsakršno opisovanje katastrofalnega stanja slovenskega filma zarotniška halucinacija tabloidnih

medijev in zamerljivih ali užaljenih filmarjev. xToda glede na to, da Evropska unija na kinematografskem področju podpira in razvija razne oblike podpore filmski produkciji, ne pa tudi njenega poddržavljenja, saj so sistemi podpore namenjeni neodvisnim producentom, utegne evropska komisarka za kulturo slovenskemu ministru za kulturo izraziti resno zaskrbljenost zaradi teženj po poddržavljenju filmske produkcije, kot se kažejo v (sicer »začasni«) namestitvi državnega funkcionarja oziroma direktorja

direktorata za medije na ministrstvu za kulturo na vodstveni položaj Filmskega sklada in v predlogu zakona o filmskem inštitutu.

Dan pred prihodom evropske komisarke je ministrstvo za kulturo sklicalo tiskovno konferenco, a jo je isti dan tudi preklicalo (iz »objektivnih« razlogov). Na tej konferenci naj bi minister za kulturo, uprava Filmskega sklada in člani njegovega nadzornega sveta odgovarjali na vprašanja o položaju slovenske kinematografije. Na Društvu slovenskih filmskih

»Filmsko ustvarjanje je v srcu evropske kulturne identitete. Evropi ne manjka talentov, idej, režiserjev, igralcev in tehnikov, ki ji zagotavljajo ogromen potencial na filmskem področju. Kljub temu evropski film ostaja manjšinski in včasih celo marginalen na svojem lastnem trgu. Brez podpore bi bile številne nacionalne kinematografije resno ogrožene. Evropske dežele so se namenile podpreti svoje ustvarjalce in so razvile sisteme pomoči filmski produkciji. Tem sistemom pa ne gre za to, da bi si v nacionalni kinematografiji zagotovili dominantno pozicijo, marveč želijo spodbuditi kinematografsko sodelovanje med državami članicami EU ter povezovanje z drugimi oblikami podpore.«

(Iz Deklaracije evropskih ministrov za kulturo, sprejete 15. maja 2003 v Cannesu; na tej konferenci, ki jo je vodila Viviane Reding, so bili kulturni ministri iz Estonije, Francije, Grčije, Irske, Luksemburga, Malte, Nemčije, Nizozemske, Poljske, Portugalske, Slovenije, Slovaške in Španije)

ustvarjalcev (DSFU) so pripravili neka vprašanj, posebej za ministra, med drugim: »Kateri elementi po vašem dokazujejo, da se Filmski sklad ne spreminja v državnega producenta? Kaj dela na Filmskem skladu pravica kulturnega ministrstva, če je sklad avtonomen? Hrvatska je sprejela filmski zakon, pri katerem se je zgledovala po načrtih DSFU; ali se vi nameravate zgledovati po Hrvatski?«

Posebej za Staneta Malčiča: »Zakaj so bili z dnem vašega odhoda iz računalnikov FS izbrisani vsi obrazci za pogodbe, ki so jih pravne službe sklada vrsto let pripravljale, dopolnjevale in prilagajale zakonom ter predpisom? Zakaj v 10 mesecih svojega direktorovanja niste objavili javnega razpisa za zbiranje projektov, kot to zahteva zakon?« Posebej za Igorja Prodnika: »Ali je res, da so pravniki ministrstva za kulturo in ministrstva za finance ugotovili, da so zakonsko odgovorni tudi producenti, ki bi podpisali nezakonite pogodbe (iz letošnjega programa), in ne samo FS? Zakaj FS pri imenovanju strokovno-programске komisije ignorira predloge in sugestije filmske stroke?«

In podobno. Morda so bila prav takšna in podobna vprašanja razlog za preklid napovedane tiskovne konference.